

# LAIKAS

Nr. 566 - XXVI M.

"EL TIEMPO"

CORREO  
ARGENTINO  
CASA CENTRALFranqueo Pagado  
Concesión N° 1384Tarifa Reducida  
Concesión N° 4015

Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires

T. E. 208 - 5027

Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual

Nr. 1.202.109

Director resp. — PADRES MARIANOS

PERIODICO QUINCENAL LITUANO

BUENOS AIRES - ARGENTINA

26 DE NOVIEMBRE DE 1974.

## Š. Amerikos ir Rusijos Sutartis

Š. Amerikos prezidentas Gerald Ford paskutinę savaitę lankėsi Rusijoje, buvo sustojęs Vladivostoke prie Kinijos pasienio, kur lapkričio mėn. 24 d. po ilgų pasitarimų su Leonidu Brežnevu pasirašė abipusę sutartį tarp Š. Amerikos ir Rusijos.

Bendrame pareiškime - komunikate abu kraštų vyriausios galvos išreiškia didelį optimizmą einant prie nusiginlavimo, ypač prie atominių ginklų produkcijos sumažinimo, prie abiejų kraštų suartėjimo, prie taikos įgyvendinimo pasaulyje ir prie visų problemų sprendimų bendromis jėgomis.

Pagrindiniai punktai abiejų kraštų susitarimo yra sekantys:

1. Abu kraštai tvirtina, kad ši sutartis prisidės prie santykių pagerinimų tarp abiejų kraštų ir kitų tautų aplamai.
2. Pasižada abi šalys griežtai pritaikinti padarytą sutartį bei visus pasižadėjimus vykdyti.
3. Pabrėžia reikalingumą surasti priemones prieš atominio karo pavojų.
4. Pareiškia susirūpinimą dėl atominių ginklų padaugėjimo pasaulyje ir norą bendromis jėgomis sumažinti šitų ginklų gamybą.

5. Mano, kad bus galima priėti prie bendro Saugumo susitarimo ir kariuomenės sumažinimo Europoje.

6. Išreiškia "tvirtą" valią padėti atgauti Kiprui pilną nepriklausomybę ir padėti šią nepriklausomybę išlaikyti.

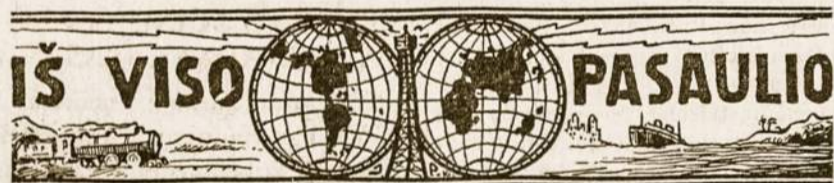
7. Pareiškia savo intenciją išrišti Viduržemio problemas: konfliktą tarp Arabų ir Izraelio, remiantis Jungtinių Tautų 338 nutarimu suteikiant visoms tautoms teises į savo teritorijas.

8. Pagaliau iškelia svarbą užmegsti naujus ekonominius ir prekybinius ryšius tarp abiejų didžiųjų pasaulinių galybių: Amerikos ir Rusijos.

Šių visų sutarties punktų planavimas jau prasidės 1975 metų pradžioje ir turės būti įgyvendintas laike dešimties metų, t.y. iki 1985 metų.

Š. Amerikos prezidentas G. Fordas kaip draugystės ženklą pakvietė Leonidą Brežnevą sekantiems metams kaip garbės oficialų svečių atvykti į Š. Ameriką. Šia sutartimi prasidės nauja draugystės gdynė tarp Š. Amerikos ir Rusijos, kaip buvo laike II pasaulinio karo. Rusijai šioji sutartis be abejo bus labai naudinga, nes galės taikiai būdu plėsti savo įtaką pasaulinėje arenoje. Kiek ši sutartis bus naudinga Š. Amerikai, parodys netolima ateitis.

K. A. S.



• Etiopijos karinė valdžia Addis Abeba mieste nuteisė ir sušaudė 60 buvusios valdžios pareigūnų, jų tarpe ir aukštų kariškių dėl valdžios išpiknaudavimo, dėl tautos skaldymo, dėl blogos administracijos ir dėl kitų priešasčių arba kalčių, kuriomis buvo kaltinami pasmerktieji.

• Jungtinių Tautų sekretorius K. Waldheim padarė kelionę į artimuosius Rytus, apžiūrėti UNO kariuomenės dalinių, kurie saugoja Izraelio ir Sirijos pasienį. Karo paliaubų sutartis tarp Izraelio ir Sirijos pasibaigia lapkričio 30 d. UNO generalinis sekretorius bandys vėl suvesti abi šalis prie vieno derybų stalo.

• Simas Kudirka jau laisvas ir drauge su šeima ir motina jau pasiekė Š. Ameriką. Apie tai plačiai rašė lapkri-

čio 6 d. Buenos Aires laikraštis "Buenos Aires Herald", buvo pranešta per televiziją ir kitą spaudą. S. Kudirka išlaisvintas iš Sibiro dėka didelės akcijos, kurią išvystė lietuviai ir amerikiečiai JAV-bėse. Jo gelbėjimui buvo sudaryti specialūs komitetai amerikiečių, kurie jautėsi nesmagiai dėl jo išdavimo.

Žiniomis iš Š. Amerikos tėvas ir sūnus Brazinskai jau laisvi ir jiems Vlikas rūpinosi viza į Š. Ameriką.

• Cilė atšventė taikos dieną. Lapkričio 24 d. Cilės tautinėje šventovėje Maipu apie 30 km. nuo Santiago buvo užbaigti Šventieji Metai ir paminėta Cilės tautos taikos diena, kurioje dalyvavo apie 400.000 čiliečių, jų tarpe ir kariuomenės dalinių. Šventovė yra pašvęsta Marijos "Carmen" garbei, pradėta statyti jau 1818 metais.

## AR ŠIMTAS PEZŲ YRA PINIGAS?

Gyvename jau daug metų Argentinoje. Daugiau negu Lietuvoje. Esame pastatę per tą laiką lietuvių parapijos bažnyčią ir salę, SLA ir L. Centro rūmus. Tačiau yra dar viena institucija, kuri nepriklauso jokiai lietuviškai organizacijai, o tiesioginiai lietuvių kolonijai — tai mūsų Senelių Židyns.

Kai buvo kuriamas S. Židyns, atsirado mūsų tarpe, kurie abejojo jo pasisekimu ar jo naudingumu, tačiau, pasišventusių žmonių dėka, pradėjo dygti vienas namukas po kito ir jau beveik yra užpildytas visas žemės sklypas, o norinčių ten apsigyventi yra nemažai. Taigi tenka susirūpinti plėsti šią gyvenvietę t.y. pirkti šalutinius sklypus. Bet SŽ. valdyba neturi tam lėšų.

Tuo reikalu turi susirūpinti visa mūsų kolonija. Turėtumėm apsidėti kad ir menku mėnesiniu mokesčiu, sakysim šimtą pezų, kuris dabar yra joks pinigas ir jeigu atsirastų 10.000 lietuvių, kurie mokėtų po šimtą pezų — per mėnesį mes jau turėtumėm vieną milijoną, o per metus jau dvyliką. Kokioj

nors formoj, turime pradėti akciją žemės pirkimo fondui sudaryti. Žinoma, sunku patikėti, žinant mūsų lietuvišką nerangumą, kad atsirastų dešimt tūkstančių žmonių, bet ar neatiras 500 kurie sutiktų mokėti didesnę sumą? Atsirastų, tik nemori važiuoti ir tuos pinigus vežti. Tuo atveju reikėtų sudaryti mažus būrelius, panašiai kaip Š. Amerikoje Vasario 16 d. gimnazijai šelpti, po dešimt ar daugiau žmonių, vienas jų pasišventėlis, turįs daugiau laiko, apeitų būrelio narius ir surinktų pinigų. Kita galimybė — tai įvairūs palikimai, testamentais. Mūsų tarpe yra daug žmonių neturinčių šeimų nei artimųjų. Jie galėtų savo turimą užrašyti S. Židiniui. Tik nereikia ilgai laukti — žinome gerai kiek lietuvių mirė su gerais norais, žadėdami užrašyti geram tikslui, o paliko valdžiai.

Gruodžio 1 d. L. S. Židiny išskilmės naujų namų pašventinimas ir asado pietūs, — ateikime su geromis mintimis, materialine pagalba — kurkime žemei pirkti fondą.

O. K.



Marš, marš, kareivėliai... Lapkričio 23 d. švęsdami Lietuvos Kariuomenės Dieną, sveikname visus buvusius mūsų kareivėlius!

• Japonijos ministerių pirmininkas Tanaka atsisako nuo savo vietos, vadovauti ministerių kabinetai. Prieš kurį laiką japonų spauda pradėjo pulti Tanaką dėl finansinių ir moralinių skandalų. Tai buvo japoniškas "Watergate", dėl kurio Tanaka buvo priverstas atsistatydinti.

• Argentinos Tautos Altorius — Lapkričio 23 d. Buenos Aires mieste ant Figueroa ir Tagle gatvių kampo

buvo padėtas kertinis akmuo dėl Argentinos tautinio altoriaus. Garbės kūmai buvo Argentinos prezidentė Isabelė Martinez de Peron ir ekonomijos ministras Jose Lopez Rega.

• Urugvajaus pezas kitais metais bus pakeistas nauju pezu, kaip Argentinoje. Dabartinis Urugvajaus pezas yra labai nuvertintas. 1 dol. dabar kainuoja 2.400 urugvajiškių pezų.





# Moteris ir GYVENIMAS

Z. Daugvainienė.

## GYVENIMO SAULĖLYDIS

Senėjimas yra vienas iš pačių sunkiausių dalykų žmogaus gyvenime — žmogaus išsivystime. Pats žmogus priešinosi vykstant senėjimo procesui ir daug žmonių niekad nesuistaiko su senėjimo krize. Tiek ilgai, kiek tik gali žmonės bando kovoti su tuo neatšaukiamu sprendimu, kad kiekvie-

### PERĖJIMO KELIAS

Mes visi matom ir suprantam, koks sunkus ir vingiuotas kelias yra perėjimo iš vaikystės į paauglystę, iš paauglystės į subrendimo amžių. Bet mažiau galvojame ir mažiau žinom apie perėjimą iš aktyvaus, pilno energijos ir nebaigiamų pasiruošimų dabarčiai ir

rys būti jaunas ar ben atrodyti esąs jaunas. Bet tai nepakeičia fakto, kad kiekvienas pamažu sensta ir, kad ir kažinkaip nenorom, atsiduria tikroje senatvės krizėje.

Kiekviena moteris ankščiau ar vėliau pamato, kad jos žydėjimas pradeda vysti, kad jos fizinis partauklumas jau ne tas, koks buvo: ji nuolatos mēnkėja. Fiziniai negalavimai pradeda pasireikšti kaskart daugiau: galvos skaudėjimas, ne toks gilus miegas, reumatiniai skausmai, mažesnis pajėgumas susikoncentruoti, dažnesnis susierzinimas, neramumas. Gyvenimo džiaugsmas pamažu menkėja, nuovargis didėja.

Vyras sulaukęs penkiasdešimties ar daugiau metų, paprastai susitinka su tuo, ką anglai vadina vidudienio velniu: staigiai dėl visko jam pradeda kilti abejonės ir klausimai: apie jo profesiją, apie draugus bei pažįstamus, apie savo paties šeimą. Dažnai suabejoja savo profesiniu pajėgumu ir kūrybingumu, žodžiu — jis pamažu ima netekti pasitikėjimo savimi. Tai yra pirmieji išviršiniai ženklai artėjančios senatvės, vidinė baimė paliečia dar giliau: "gyvenimas pradeda eiti į galą... argi galimas daiktas, kad netrukus aš būsiu niekam netikęs ir niekam nebereikalingas... negi netrukus ateis diena, kad ir aš iškrisiu iš gyvenimo, kaip tas lapas nuo medžio?"

### SENATVĖS MATAS

Kiekvienas žmogus vienu ir tuo pačiu metu išgyvena tris atskirus amžius: chronologinį, apsprendžiamą skaičiumi pragyventų metų, biologinį — apsprendžiamą jo kūno sveikata ir pajėgumu, ir psichologinį, matuojamą tuo, kiek ir kaip pats žmogus galvoja ir jaučiasi esąs senas.

Naujieji mokslo metai prasideda rugpjūčio 9 d.

• **Prel. Vincas Mincevičius** atostogaudamas Italijos Alpėse rugpjūčio 16 d. buvo krentančių uolėnų sunkiai sužeistas. Labai įtempęs savo jėgas, vos per 3 valandas pasiekė už pusės kilometro paliktą automobilį. Kardinolo Samore, kurio sekretorium yra prel. Mincevičius, pastangomis, sužeistasis buvo nugabentas į Romą ir ten gydomas. Ligos metu jį lankė visa eilė žymių asmenų.

• **Vitas Gumuliauskas** Amazonės džiunglėse vadovauja Brazilijos kariuomenės IX inžinierijos batalijono topografams, kurie ženkliną numatytą kelią. Gumuliauskas gimęs Lietuvoje, yra 56 metų amž. į Braziliją atvyko su tėvais būdamas 9 metų amžiaus.

### JIE ČIA BUVO

Mes buvome stipriai sulydinti  
Kūnu ir siela.

Atėjo laikas. Laužė vis po dalį —  
— gyvą organišką dalį — — —

Jie išėjo tęsti gyvenimo

Už mūsų namų,  
Išsinešdami juoką, dainas  
Ir jaunus rūpesčius.

Tai liudija tuštuma,

Kurią mums neišvengiamai pali-  
Kaip vienintelį įrodymą, [ko,  
Kad jie čia buvo ...

Labai svarbu pradėjusiam seni žmogui nematuoti savo senatvės pagal chronologinį - kalendorinį amžių ir prie to amžiaus nederinti savo jausmų ir veiksmų. Daug žmonių greit pasensta vien dėl to, kad skaičiuodami savo metus jaučia, kad jau laikas būti senam. Bet juk neretai pasitaiko matyti aštuoniasdešimtuosius, kurie savo širdy jaučiasi jaunesni, už tuos, kurie gal 30 ar 40 metų jaunesni už juos.

Kiti priešingai stačiai atmeta faktą, kad jie jau pradeda senti užmerkia akis į tą neišvengiamą dalyką ir nuduoda tarsi jie tebebūtų pačiame jaunystės žydėjime. Kartais tenka matyti jau visai pasenusias moteris besirengiančias ir besielgiančias tarsi jos tebebūtų jaunutės mergaitės, o naujai išrandama ir masiniai naudojama vyrams kosmetika taip pat rodo, kad ir vyrai kas kart vis daugiau stengiasi atrodyti jaunesni.

### KIEKVIENAS AMŽIUS TURI SAVO GROŽĮ

Tiek vyrai, tiek moterys, atrodo, nenori suprasti, kad kiekvienas amžius turi savo skirtingą grožį.

Jeigu vyresnio amžiaus žmogus neįžvelgia naujų ir svarbių akiračių, kuriuos tik senas amžius gali duoti, jis ima pavydėti ir nekęsti jaunų žmonių. Nors iš tikrųjų mūsų laikais reikia tikro didžiadvaiskumo senstančiam žmogui nesijausti pažemintam matant jaunosius stovinčius gyvenimo viršūnėje, besidžiaugiančius savo galia ir dažnai su panieka žvelgiančius į vyresnius.

Gal todėl tiek daug vyresnio amžiaus žmonių bando pabėgti nuo nemalonios dabarties ir neviliojančios ateities leisdami į praeities prisiminimų pasaulį: "... Kai aš buvau jaunas ..." Ir bando įtikinti patys save ir kiekvieną, kuris jų pasakojimų klausso, kad jų praeitis, jų vaikystė, jų jaunystės metai yra buvę taip nuostabiai gražūs, geri ir garbingi...

Neteisinga būtų reikalauti, kad senstantis žmogus atmetų visus prisiminimus savo jaunystės patirties. Tikrai galima turėti malonumo ir paguodos žvelgiant į savo praeitį ir net reikėtų puoselėti sveiką pasididžiavimą savo praeities gyvenime atliktais kilniais darbais, bet idealizuoti ir garbinti savo praėjusį gyvenimą reikėtų vengti. Ypač svarbu nenumoti ranka į savo amžiaus reikalavimus ir gyventi vien praeitimi.



Jaunystė!  
Kodėl ji  
taip greit  
prabėgo?

nam (jeigu nemiršta būdamas mažas ar jaunas) reikia pasenti: kovoja, kaip išmanydami, kol pagaliau pasijaučia pavargę ir netekę betkokio gyvybingumo. Tada nuleidžia rankas ir galvoja, kad jau viskam atėjo galas. Tokiu būdu puikiausia proga žmogui subręsti ir išsivystyti tampa prarasta, kadangi jis nesupranta, kad senėjimo procesas siūlo ir teikia dideles galimybes subręsti: subręsti žmogiškoje platumėje ir tapti tikrai pačiu savimi.

ateičiai, viduramžio žmogaus į naują - senėjimo ir senatvės krizę, kuri turi, galbūt, dar daug ir didesnių sunkumų. Apie tai nedaug kalbama, kadangi dauguma žmonių nenori prisipažinti ne tik kitiems, bet net ir patys sau, kad jie jau sensta.

Gyvename krašte, kur jaunystė garbinama, kur jaunystei viskas palenkta ir pataikaujama, žodžiu, mūsų laikotarpiui yra charakteringa jaunystės kultūra. Todėl kiekvienas jaučiasi tu-

plieninis, jo viršūnė užsibaigs trijų liepsnų pluoštu, primenančiu susideginusių lietuvių gyvybės aukas. Paminklui pastatyti reikalinga 54.000 dol. Sudaryta speciali aukoms rinkti komisija.

• **Lietuvaitės gražuolių rinkimuose.** Mary Anette Stankus be jokio vargo laimėjo titulą "Miss Racine". Pereitais metais Racine miestą taip pat atstovavo lietuvių kilmės mergaitė Karin Kizewic, o Kenoshą - Catty Wenskus. Šiais metais "Alice in Dairyland" titulą laimėjo Wisconsinio lietuvaite Joana Markevičiūtė. Anette Stankutė, jei pasieks Wisconsinio titulą, galės varžytis dėl Miss America titulo.

• **Vasario 16 D. gimnazijoje** Vokietijoje, pagal vokiškas taisykles, mokslo metai baigiami liepos 6 d.

## LIETUVIAI visame Pasaulyje

• **Italų laikraščiai** praneša, kad gegužės 16 d. italų valdžia suteikė politinį prieglobstį lietuviui Aloyzui Jurgučiui, Vilniaus konservatorijos profesoriui. Jis su grupe turistų buvo atvykęs į Jugoslaviją. Laimingai perėjo Jugoslavijos-Italijos sieną ir paprašė politinės globos. Jį globoja Italijos valdžia ir Italijos liet. Bendruomenė.

• **Adelaides (Australija) lietuvių tautinių šokių grupė "Žilvinas"** atšventė savo 25 metų gyvavimo sukaktį. Šia proga Lietuvių namuose surengė puikų lietuvišką koncertą.

• **Čikagos lietuviai** Marquette Parke pasiryžo pastatyti "Laisvės Liepsnų" paminklą, kuris bus skirtas Romui Kalantai ir kitiems pasiryželiams. Paminklo projektą paruošė skulpt. Ramojus Mozoliauskas. Paminklas bus

# SEKMADIENIO RIMČIAI

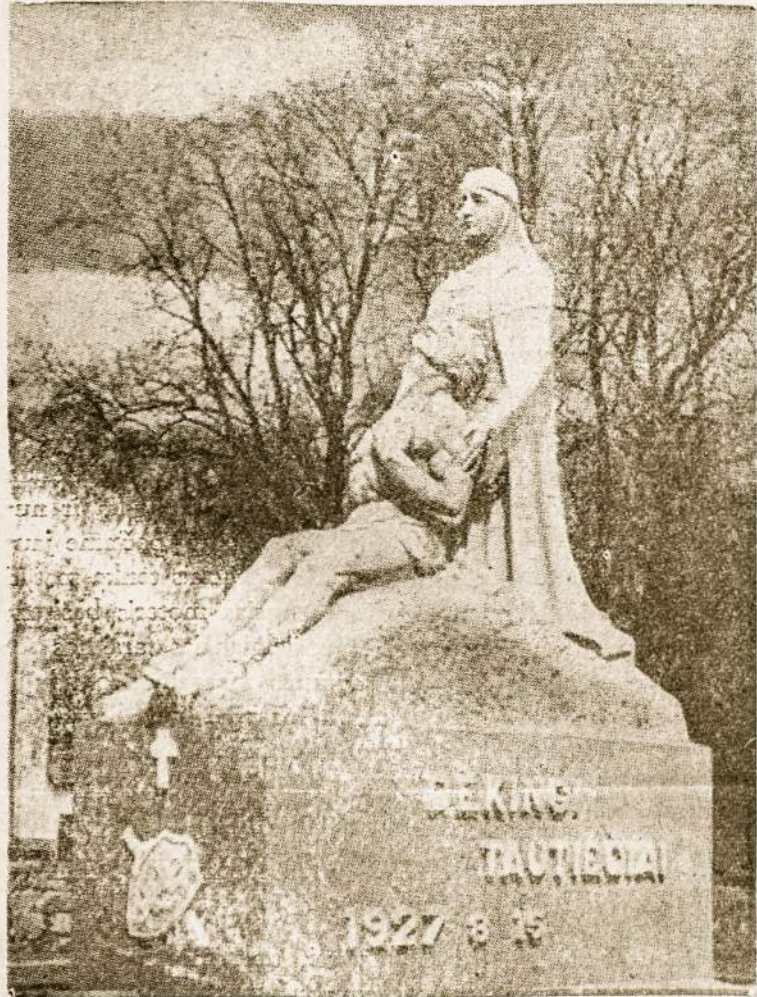
## TIKROSIOS LAISVĖS KARALIJA

Šiame straipsnyje perduosime vyskupo Vinco Brizgio mintis Kristaus Karaliaus šventės proga (lapkričio 24 d.) santraukos formoje.

Kristaus Valdovo žodis ir šventė ne visiems patiko nuo jos paskelbimo (1925 metais). Nepatinka ir dabar tiems, kurie nenori pripažinti jokių moralinių dėsnių, kurie jėga valdo

### KAS YRA TOJI LAISVĖ?

Tai Dievo duota dovana laisvai apsispręsti ir elgti pagal sąžinės ir proto sprendimus ir įsitikinimus. Laisvė yra žmogaus prigimties pagrindinis siekimas. Tačiau laisvė gali būti suvaržyta kiek iš vidaus, tiek iš lauko pusės. Laisvę vidiniai gali suvaržyti nepilnai išvystytas protas ir susilpninta žmo-



Už laisvės  
apgynimą  
padėjo  
gyvybės  
mūsų tautos  
sūnus ir dar  
tebedada  
naujas  
gyvybės  
aukas ant  
tautos laisvės  
aukuro.

žmones. Tačiau laisvė liko ir liks visų žmonių siekimas, tai lyg tas magnetas, kuris visus geros valios žmones traukia prie savęs.

gaus valia. Iš lauko pusės valia gali būti suvaržyta kitų žmonių, kurie klaido laisvai veikti. Laisva valia gali taip pat išsigimti į sauvaliavimą, savo žemų

polinkių patenkinimą, žmogus gali pasidaryti savo ydų vergu.

### LAISVĖ IR VALDŽIA

Teisingai vartojama laisvė žmonių gyvenime veda prie pagarbos teisėtai valdžiai ir teisėtų įstatymų paisymo, kad žmonių sugyvenimas būtų įmanomas ir harmoningas. Nes žmonės yra vieni kitiems reikalingi: turi vieni kitiems padėti ir naudotis bendromis gerybėmis.

Visi visuomenės dėsnių kyla iš Dievo duotų įstatymų. Todėl visi valdžios potvarkiai yra teisingi, kiek jie derinasi su Dievo duotais įstatymais ir paiso visus žmones.

Todėl nei pavieniai žmonės, nei valdžia negali elgtis prieš Dievo duotus įstatymus, pavyzdžiui naikinti negimusius kūdikius (abortas) pasisavinti visuomenės turtą, persekioti kitos rasės, kito tikėjimo žmones ir tt. Valdžios paskirtis yra padėti piliečiams vykdyti jų pareigas: padėti auklėti vaikus, palaikyti tvarką ir taiką.

Jeigu valdžia nepaiso šių dėsnių, tuomet ji išsigimsta į tironiją: pradeda diktuoti savo potvarkius ir savališkai: persekioti tam tikros klases žmones, juos išstremti, atimti laisvę, legalizuoti ligonių ir senelių bei negimusių kūdikių žudymą. Tai yra laisvės išpiknaudojimas, kuris virsta vienos partijos sauvaliavimu.

### KRISTAUS LAISVĖS KARALIJA

Kristaus karalystė kaip tik remiasi didžiaja žmonių teisių laisve, nes ji remiasi žmonių protų ir valios laisve. Kristaus mokslas kuris skelbia tiesą, išlaisvina žmones iš melo, Kristaus moralės dėsnių kurie kalba per sąžinės balsą, palenkia žmonių valią ir širdį prie gėrio ir grožio, veda prie santikos ir meilės paremtos santvarkos. Kristus yra žmonių protų ir širdžių tikrasis valdovas, kuriam laisvai tarnauja žmonės.

Todėl suprantama, kodėl Evangelija žavi visų laikų žmones, ypač jau-

## MŪSŲ ŽINIOS

• Bronė Pupkevičiūtė, dirbusi Pedagogikos mokslinio tyrimo institute Vilniuje vyr. mokykline bendradarbe, to instit. direktorius, saugumo organų verčiamas įsakė jai paduoti pareiškimą, kad savu noru išeinanti iš darbo, kaltinama buvusi vienuole. Domicelė Gailiūytė, prancūzų k. mokytoja, atleista iš darbo, kaltinama buvusi vienuole. Elena Šulinauskaitė, Vilniaus universiteto laborantė, atleista iš darbo, nes esanti vienuolė. Voldemaras Šidla, Prekybos mokyklos direktorius, atleistas iš darbo už tai, kad nepašalino iš mokyklos dviejų mokinių, kurie norėjo atžymėti Vasario 16.ąją.

• Kun. Stanislovas Saplys, MIC. dvejius atvejais gyvenęs ir dirbęs Argentinoje, šių metų rugpiūčio mėn. atšventė kunigystės 30 metų sukaktį. Kun. S. Saplys yra gimęs Detroite, mokėsi Marijonų kunigų seminarijoje, kunigu išventintas 1944 m. rugpiūčio 13 d. Dabar jis yra šv. Petro parap. klebonu Kenoshos mieste, Wis., JAV.

• Visame pasaulyje pagarsėjusi žmonių meilės apaštalė Krikščioniškosios meilės seserų vienuolijos steigėja sesuo Teresė Bojaxhiou, Palermo mieste, Sicilijoje įsteigė naują vienuolyną. Tai jau 23 tos kongregacijos vienuolynai. Kongregacijos centras yra Indijoje. Krikščioniškosios meilės seserys globoja ligonius ir rūpinasi pagalbą reikalingais žmonėmis.

nimą. Šiais metais Taizė mieste susirinko iš viso pasaulio jaunimas, kartu pasvarstyti kaip padėti žmonijai įgyvendinti taiką. Nes Kristaus Evangelija neša taiką ir tvarką netik atskiriems žmonėms, bet taip pat šeimoms, bei tautoms. Todėl Kristaus karaliaus šventė ir šiandien yra lygiai aktuali kaip prieš 50 metų, nes ji skelbia visai žmonijai tikrosios laisvės idealus, kurie šiandien yra paminti tironų ir jų sekėjų.

Vysk. V. Brizgys.

## LAUKO MIZIEJUS LIETUVOJE

Nepriklausomoje Lietuvoje jau buvo planuota įrengti lauko muziejų, panašų į švedų Skanseną. Buvo jau numatyta ir keltini pastatai, bet tiems planams kelią užkirto karas ir okupacija.

Dabar po 30 metų karui praslinkus anas sumanymas buvo įgyvendintas. Muziejus yra netoli Kauno Marių, prie Naujųjų Rumšiškių, kur į Nemuną įsilieja Pravienos upelis. Jis užima 200 ha. plotą.

Muziejus padalintas į sektorius — čia Aukštaitijos vaizdai su vėjiniu malūnu, milo velykla, koplytstulpiu. Gyvenamasis namas su rūtų darželiu, svirneliai, kluonai, tvartai, pirtis. Netoliese Sūduvos kampelis, tam kraštui būdingi vienkiemiai. Žemaitijos kampelis kol kas pats turtingiausias sektorius, kelios sodybos su sodais, daugybė visokių pastatų - žardinės, jaujos, linmarkos, šuliniai, klėtys, net duonai kepti trobelytė - ubladė. Yra dar Dzūkijos ir Pamario sektoriai.

Į muziejų atgabentas žinomo gamtininko Pabrėžos svirnas iš jo gimtinės Skuodo rajone, Varduvos pakelės ir Josvainių miestelio smuklės. Jose didelės salės svečiams ir vežiminės arkliai (stadalos).

Muziejus nebus tik pastatų rinkinys, bet ten gyvens ir žmonės, dirbs ūkio darbus, tai atrodo kaip gyva, natūrali, nesunaikinta Lietuvos sala.

### LIETUVOS ŽMOGUS — JAV CENTO KŪRĖJAS

Amerikietiškieji centai dabar tampa susidomėjimo objektu, nes juose esantis varis daugiau kainuoja negu jų vertė. Apyvartoję jų ima mažėti. Tuo pačiu prisiminta, kad amerikiečiams centą sukūrė Šiauliuose gimęs Viktoras Dovydas Brenneris, kai kurį vadinamas Baranausku. Mirė jis New Yorke 1924 m. Kilimo jis - žydas. Dirbo savo tėvo papuošalų krautuvėje Šiauliuose. Išvykęs į Rygą mokėsi graviravimo. Atvykęs į Ameriką dirbo formų kirtėju, gilimo studijas

Paryžiuje ir tapo žinomas medalistas. Jo sukurtas Lincolno paveikslas buvo parinktas dėti į JAV cento monetas. Iš pradžių buvo dedami ir jo inicialai. Jis yra sukūręs eiles garsiųjų amerikiečių portretus.

### SATELITAI MEDICINOS TARNYBOJE

Mediciniškoms informacijoms perteikti pradedama naudoti satelitas. Pav. į amerikiečių medicinos laivą Brazilijoje buvo atgabentas 17 metų jaunuolis, kuriam gydytojai negalėjo nustatyti tikros diagnozės. Ji greitai pasinaudodami satelitu savo mažu radio siustuvu atsiklausė JAV. specialistų nuomonės ir rado būdus jaunuolį išgelbėti. Per satelitą jie buvo persiuntę simptomų aprašymą ir nuotraukas.

### PIENAS STIPRINA ATMINTĮ

Olandų mokslininkai teigia, kad pienas ne tik stiprina žmogaus sveikatą, bet bandymai parodė, kad 3-6 metų vaikai, kurie nuolat prieš valgi gėrė stiklinę nevirinto pieno, lengviau suprastavo matematikos taisykles ar kitus mokslo dalykus.

### ISKELIAMI LIETUVOS ŪKININKAI

Lietuva jau senai sukolchozinta ir susovchozinta, bet gyventojų žymi dalis tebegyvena savo sodybose, vienkiemiuose. "Tiesa" paskelbė valdžios nutarimą ir Maskvos pritarimą paspartinti gyventojų iškėlimą iš vienkienių į kolektyvines gyvenvietes. Išskeldinta 100.000 šeimų, daugiausia iš pietinių ir rytinių rajonų, kur išskeldinimas lig šiol vyko labai lėtai. Tačiau valdžios nutarimas nenustato, iki kada programa turi būti įvykdyta. Tai turės trukti kelis metus.

Iškeldinamiems būsią apmokėta už sodus ir pastatus, gyvenamam namui pastatyti bus duota ilgametė paskola.

• Prof. Juozo Ereto knyga "Užmirštieji baltai" į anglų kalbą verčia dr. Algis Mickūnas, Ohio universiteto prof.

• Elektrinė šiluminė jėgainė Elektrėnuose pagamina 1.800.000 kilovatų energijos, kuri teikiama dar ir Gudijai, Latvijai, Estijai ir kelioms Rusijos vietovėm.

**UŽ MIRUSIUS**



• Už a.a. Antanę Dubicką, bus atnašautos šv. Mišios šių metų gruodžio 7 d. 17.30 val. Aušros Vartų lietuvių parap. bažnyčioje.

Kviečia gimines ir draugus žmona Eugenija Dubickienė su vaikais, motina Marija Dubickienė ir brolis Rikardas.

• Šv. Mišios už a.a. Marcelę Karaliūtę Laukaitienę, bus atnašautos Aušros Vartų liet. parap. bažnyčioje 1974 m. gruodžio 13 d. 18 val.

Kviečia gimines ir pažįstamus vyras Petras Laukaitis, duktė Danutė Laukaitytė de Gonzales su šeima.

**PADEKA**

Mano a.a. sesutę Veroniką Gaščiūniene prisiminus su šv. Mišiomis Aušros Vartų liet. bažnyčioje, nuoširdžiai dėkoju kun. J. Petraičiui, šv. Ceciljos chorui giedojusiam per mišias, p. Švenčioniams už užuojautą ir broliui P. Gudelevičiui už rūpestį ir organizavimą.

Visiems nuoširdus ačiū. Sesuo Marija ir Kazimieras Pečeliai.

**PADEKA**

Didžio skausmo valandoje — mirus mūsų brangiam sūnui, vyrui, tėvui ir broliui a.a. Antanui Dubickui, nuoširdžiai dėkojame visiems mums padėjusiems šioje liūdnoje valandoje, pribuvusiems gausiai šermentis, prisijungusiems gėlių vainikus, kun. A. Lubickui ir A. Steigvilai už religinį patarnavimą, visiems pareiškusiems užuojautą ir prisilartinusiems su paguodos žodžiu. Dėkojame dr. J. Simanaskui padėjusiam mūsų motinai fiziškame nusišpime.

Visiems nuoširdžiai dėkingi

žmona E. Dubickienė su vaikais, motina M. Dubickienė su sūnum Rikardu.

**"WYNNER" S.R.L.**

FABRICA DE REGULADORES DE VOLTAJE PARA AUTOMOTORES Y MINI CARGADOR DE BATERIA

A. Sapas y A. Siegerist  
CATAMARCA 769 V. ALSINA

**TOMAS YARLORI IR SŪNUS**

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Malonus patarnavimas. Patalpos šermentims.

Avda. RUESTRA 6292 - Villa Lugano - T. E. 60-3271

Skyrius: Larrazabal 3684

**COCHERIA ROCCO**

Mandagus patarnavimas, mirusiųjų pervežimas, autai vestuvems.

Lietuviams nuolaida.

VIAMONTE 1340 - Lanus Oeste

T. E. 241 - 3444

• Šv. Mišios už a.a. Jurgį ir Konstanciją Staniokaite Starkus, bus atnašautos lietuvių Aušros Vartų bažnyčioje šių metų lapkričio 28 d. 10 val.

Gimines ir pažįstamus kviečia duktė Bruna su vyru Jonu Sapri-gonai.

• Už a.a. Liuciją Žvirblytę Samačiovie-nę 1 m. mirties sukaktyje bus atnašautos šv. Mišios š. m. gruodžio 19 d. 18 val. lietuvių Aušros Vartų bažnyčioje.

Kviečia atsilankyti gimines ir pažįstamus dėdė ir teta Jadzė ir Julius Valantina.



• Už a.a. Praną Balevičių, jo trijų metų mirties sukaktyje, bus atlaikytos šv. Mišios šių metų gruodžio 14 d. 10 val. Aušros Vartų lietuvių bažnyčioje.

Artimuosius kviečia atsilankyti žmona Magdalena Balevičienė, duktė Magdalena Miliauskienė su šeima.

† Balys Paramskas, teisininkas ekonomistas, buvęs "Varpo" leidyklos Kauno tarnautojas, nuo 1951 m. Vašingtono Kongreso bibliotekos tarnautojas, mirė spalio 4 d. Liko žmona Natalija ir duktė Danutė. Jo mirtį plačiai aprašė "The Washington Post" laikraštis.

• Kun. dr. Juozas Navickas, ilgai sirgęs mirė birželio 2 d. Vokietijoje, palaidotas Huttenfelde. Priklausė Vilkaiviškio vyskupijai. Buvęs Vasario 16 d. gimnazijos mokytojas.

† Dr. Algirdas Plūra, 66 metų amž., mirė okup. Lietuvoje. Kilęs iš Linkuvos valsč. Rusams okupavus Lietuvą 1941 m. jis baigė Kaune medicinos fak. Tais pačiais metais išvežtas į Archangelską prie Baltosios jūros. Atlikęs 8 metų bausmę buvo trankomas po Sov. Rusiją, nes jam buvo atimtos teisės grįžti į Lietuvą. Sibire sutiko ir savo būsimą žmoną Aldoną ir ją vedė. Grįžo 1957 m. po Stalino mirties. Dirbo Kauno klinikoje. Buvo labai populiarus ir mylimas. Palaidotas Kauno kapinėse. Paliko žmoną ir trys studijuojantys vaikai.

**MŪSŲ MIRUSIEJI**



† Marija Lidija Marcinkevičiūtė de Santilli, mokytoja, sulaukusi vos 40 metų amžiaus, mirė šių metų lapkričio 10 d. Berisise. Gimė Berisso mieste. Dideliame nuliūdime liko vyras Oscar Santilli, du mažamečiai vaikai Diana ir Gustavas, tėvai Kazimieras ir Adėlė Gutulytė Marcinkevičiai, dėdė Bronius Marcinkevičius ir daug giminių iš vyro pusės. Velionė dirbo vienoje Berisso mokykloje, tos mokyklos mokytojos ir vaikai buvo atvykę organizuoti į šermentis atsisveikinti. Laidojant eisena sustojo prie mokyklos, kur mokiniai ir mokytojai rikiuotėje laukė gedulingosios procesijos, ten buvo sustota, viena mokytoja pasakė atsisveikinimo žodį, o visi vaikučiai padėjo po gėlę ant karsto, o Berisso kapinėse jos kapas skendo gėlėse, labai daug žmonių dalyvavo laidotu-vėse. Mindaugo draugija liūdi netekusi savo jaunos narės. Išsėkis ramybėje.

**Kaimynas.**

† Zuzana Villalongo Januškevičienė, 30 m. amž. mirė š. m. lapkričio 4 d. Paliko liūdinantis vyras Henrikas Januškevičius ir dvi mažos dukrytės: Valerija ir Analija, tėvai ir brolis. Palaidota Chacarita kapuose.

† Jurgis Stapčinskas, 71 metų amž., našlys, mirė 1974 m. lapkričio 15 d. gelžkeliečių ligoninėje. Liko trys sūnūs ir duktė, visi su šeimomis. Velionis visą laiką dirbo prie geležinkelio, iš kur jau buvo pasitraukęs pensijon. Palaidotas Lomas de Zamora kapinėse.

† Inž. Kęstutis Simanavičius, 40 metų amž. mirė N. Yorke. Paliko žmoną (Barbarkaitę) ir vieną metų dukrytę, brolius ir seesrį.

† Jonas Budrevičius, staiga mirė 13 lapkričio 1974 m. Alta Gracia vietoje, Kordobos provinc. Liko žmona Anėlė Latvytė švogerka ir švogeris ir du broliavaikai. Lietuvoje liko dvi seserys su šeimomis ir viena sesuo š. Amerikoje. Taip pat jo liūdi krikšto sūnus Feliksas Narkevičius.

† Kazimieras Ražaitis, 80 metų amž. mirė 4.11.74 Kordobos mieste, išbuvęs daugiau kaip metus laiko geležinkeliečių ligoninėje. Buvo kilęs nuo Marijampolės. Jį ligoje globojo ir palaidojo krikšto sūnus Antanas Sadukas. Bs. As. liko pusbrolis Viktoras Katilius su šeima.

† Kazimieras Tatkevičius, 73 m. amž. gyvenęs Offendorfo prieglaudoje, mirė spalio 26 d. Lietuvoje liko žmona ir dvi dukterys. Palaidotas vietinėse kapinėse.

† Kun. dr. Juozas Grigaitis, marijonas 71 m. amž. mirė ok. Lietuvoje. Velionis yra buvęs Marijampolės Marijonų gimnazijos direktorius ir Vyt. D. Universiteto dogmatinės teologijos profesorius. Nuo 1922 m. marijonas, kunigu įšventintas 1931 m. Paskutiniu laiku be pareigų gyveno Jonavoje.

† Muzikas Jonas Čižauskas, 88 metų amž. mirė gegužės 30 d. JAV. Buvo kilęs iš Serežiaus. Į JAV. atvyko 1907 m. visą laiką dirbo kaip vargonininkas, organizavo didelius parapinius choros. Koncertavo kaip dainininkas aplankydamas visas lietuviškas kolonijas. Apdovanotas Gedimino ordenu. Paliko nemažą rinkinį savo kompozicijų.

† Adomas Kazakevičius, siuvėjas, virš 80 metų amž. mirė šių metų spalio 11 d. Liko žmona Agota Balnionytė ir sūnus Antanas iš pirmųjų vedybų. Palaidotas Chacarita kapinėse.



† Ona Vitkutė Baikauskienė, gyvenusi Sarandī, Avelanedoj, Bs. As., mirė šių metų rugpiučio 20 d., sulaukusi 65 m. amžiaus. Velionė buvo gimusi Telšiuose, Lietuvoje, 1909 m. Į Argentiną atvyko 1930 m. ir čia 1932 m. ištekėjo už Stanislovo Baikausko. Užaugino dukterį Adelę ir sūnų Ernestą ir abu išmokslino. Duktė yra baigusi prekybos mokyklą, o sūnus - ekonominių mokslų fakultetą.

Nuliūdime liko vyras, duktė Adelė ir sūnus Ernestas su žmona Azucena Margarita bei vaikais: Luis Alberto ir Gustavo Ernesto. Be to, šiaurinėj Amerikoje liko velionės sesuo Bronė Tomkūnienė su vyru, jos duktė Noemi Raškevičienė su šeima, brolis inž. Juozas Vitkus su žmona, gyveną Hartford'e, Conn., ir dar kita sesuo Ieva Vaitkuviene su šeima. Lietuvoje gi liko taip pat keli broliai ir seserys.

Velionė Ona Baikauskienė buvo palaidota rugpiučio 21 d. Sarandī kapinėse. Miela Tautiete, išsėkis svetingoje Argentinos žemelėje!

Aukščiausiajam pašaukus **ANTANĄ DUBICKĄ**, jo liūdinčiai žmonai Eugenijai, motinai, dukroms, sūnui ir broliui, reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Čekanauskų šeima.

---

Mokytojai **LIDIJAI MARCINKEVIČIŪTEI DE SANTILLI** mirus, jos giliai liūdinčiams tėvams, netekusiems vienintelės dukros, vyrui ir vaikučiams bei kitiems artimiesiems, reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Irenė ir inž. Jonas Gaidimaskai su šeima.

---

Viešpačiui pašaukus **LIDIJĄ MARCINKEVIČIŪTEJ DE SANTILLI**, jos liūdinčiams tėvams, vyrui, vaikams bei kitiems giminėms, reiškiamo giliausius užuojautos jausmus ir kartų liūdime.

Jocių šeima.

---

Netikėtai išsiskyrus iš šio pasaulio **ANTANUI DUBICKUI**, giliai užjaučiame likusią šeimą ir kartu liūdime su žmona, motina, vaikais ir broliu bei kitais artimaisiais.

Antanas Levanavičius ir šeima.

• Kun. Augustino Steigvilos parašyta ir "Laiko" spaustuvės išleista knyga "Neramiai širdis" yra puikus pasiskaitymas visiems katalikams. Knyga parašyta lengvu stiliumi, iliustruota 87 pusl. Gaunama "Laiko" redakcijoje.

Taip pat primename mūsų skaitytojams, kad liet. parapijoje galima dar gauti šv. Rašto Nauj. Testamentą, naujai išverstą Lietuvoje, perspausdintą š. Amerikoje.

